

VÝZVA K PŘEDLOŽENÍ FAKTICKÝCH PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ DOPADŮ

Tímto dokumentem mají být veřejnost a zúčastněné strany informovány o budoucí legislativní činnosti Komise. Mohou se tak vyjádřit k tomu, jak na problém nahlíží Komise. Současně mohou poskytnout připomínky k možným řešením a veškeré relevantní informace, kterými případně disponují, mimo jiné ohledně možných dopadů zvažovaných opatření.

NÁZEV INICIATIVY	Revize vnitrostátních cílů a flexibility v rámci politiky EU v oblasti klimatu po roce 2030
PŘÍSLUŠNÉ GR (ODPOVĚDNÉ ODDĚLENÍ)	Generální ředitelství pro opatření v oblasti klimatu (DG CLIMA) – CLIMA.A3 (Správa, plány a začleňování v oblasti klimatu) a CLIMA.C3 (Nízkouhlíková řešení III: hospodaření s půdou a pohlcování uhlíku)
PRAVDĚPODOBNÝ DRUH INICIATIVY	Legislativní
PŘEDBĚŽNÝ HARMONOGRAM	4. čtvrtletí roku 2026
DALŠÍ INFORMACE	Evropský právní rámec pro klima – Opatření v oblasti klimatu – Evropská komise Sdílení úsilí: Emisní cíle členských států – opatření v oblasti klimatu Odvětví využívání půdy – Opatření v oblasti klimatu – Evropská komise
<i>Tento dokument slouží pouze k informačním účelům. Nepředjímá konečné rozhodnutí Komise o tom, zda tato iniciativa bude pokračovat, ani o jejím konečném obsahu. Všechny prvky iniciativy popsané v tomto dokumentu, včetně harmonogramu, se mohou změnit.</i>	

A. Politické souvislosti, vymezení problému a kontrola subsidiarity

Politické souvislosti

Evropský právní rámec pro klima (nařízení (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021) vyžaduje, aby EU stanovila průběžný cíl v oblasti klimatu pro rok 2040. Tím se stanoví tempo snižování čistých emisí skleníkových plynů v celé EU, aby se do roku 2050 dosáhlo klimatické neutrality. Za tímto účelem Komise navrhla změnu evropského právního rámce pro klima, která by stanovila průběžný cíl snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % do roku 2040 ve srovnání s rokem 1990.

Spolunormotvůrci EU dosáhli v prosinci 2025 předběžné dohody o změně, v níž podporují právně závazný klimatický cíl pro rok 2040, kterým je čisté snížení emisí o 90 % oproti roku 1990. Pozměňovací návrh požaduje, aby Komise zohlednila přiměřený příspěvek k dosažení klimatického cíle pro rok 2040 v podobě vysoce kvalitních mezinárodních kreditů ve výši až 5 % čistých emisí EU z roku 1990, a stanoví možné pilotní období mezi lety 2031 a 2035, aby se zahájil vysoce kvalitní a vysoce integrovaný mezinárodní trh s kredity. Dohoda mimo jiné uvádí, že je důležité zohlednit několik prvků, včetně: i) realistického příspěvku k pohlcování uhlíku, přičemž se zohlední nejistota přirozeného pohlcování a zajistí se, aby případné nedostatky nebyly na úkor jiných hospodářských odvětví; ii) významu ambiciózního a nákladově efektivního přispění k celosvětovému úsilí o snížení emisí, zejména stanovením odpovídající úrovně vysoce kvalitních mezinárodních kreditů, a iii) potřeby revizní doložky.

S ohledem na tuto předběžně dohodnutou změnu, která má stanovit cíl EU pro rok 2040, bude třeba revidovat i rámec politiky EU v oblasti klimatu pro období po roce 2030. Pracovní program Komise na rok 2026 zahrnuje revizi vnitrostátních cílů a flexibility v rámci politiky EU v oblasti klimatu. Na základě této revize zadalo GR CLIMA několik studií, včetně: i) hodnotící studie nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF); ii) analýzy nařízení o „sdílení úsilí“; iii) kvalitativního posouzení dopadů řady zvažovaných opatření pro vnitrostátní cíle v oblasti klimatu na období po roce 2030 a iv) posouzení různých zvažovaných tržních nástrojů k vytvoření poptávky pro pohlcování uhlíku na základě nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství (CRCF).

Cílem této iniciativy bude na základě zkušeností získaných se stávajícími nástroji navrhnout vnitrostátní cíle, které budou motivovat k dalším vnitrostátním investicím a politikám, aby bylo dosaženo požadovaného snížení emisí skleníkových plynů a jejich pohlcení, a splnit tak klimatický cíl EU pro rok 2040 a dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Zohlední ustanovení evropského právního rámce pro klima týkající se prvků, které je třeba zohlednit v legislativních návrzích po roce 2030. Iniciativa rovněž posoudí spravedlnost a solidaritu, environmentální udržitelnost

a synergie, nákladovou efektivnost, vnitrostátní podmínky a specifika včetně ostrovů a nejbližších regionů. Rovněž se bude zabývat tím, jak může zvýšená flexibilita v rámci jednotlivých odvětví a nástrojů a mezi nimi, jakož i podpůrná opatření EU pomoci členským státům dosáhnout jejich vnitrostátních cílů. Kromě toho bude posouzen reálný příspěvek pohlcování uhlíku, přičemž se zohlední nejistota přirozeného pohlcování a zajistí se, aby případné nedostatky nebyly kompenzovány na úkor jiných hospodářských odvětví. Současně by se v hodnocení mělo uznat, že přírodní propady lze udržitelným způsobem posílit ochranou a obnovou biologické rozmanitosti a zároveň podpořit konkurenceschopné a udržitelné oběhové biohospodářství.

Posouzení pravidel pro využívání mezinárodních kreditů v rámci politiky EU v oblasti klimatu po roce 2030, jak je uvedeno v předběžně dohodnuté změně evropského právního rámce pro klima, je součástí samostatné iniciativy. Nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, které se týká povinností podávání zpráv, monitorování a plánování v souvislosti s touto iniciativou, bude předmětem samostatné revize. Vzhledem k úzké provázanosti těchto tří iniciativ mohou být některé prvky v pozdější fázi přesunuty mezi jednotlivými iniciativami.

Problém, který má iniciativa řešit

Evropský právní rámec pro klima stanoví závazný čistý klimatický cíl EU pro rok 2030 a cíl dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. K dosažení těchto cílů mají členské státy závazné vnitrostátní cíle snížit emise skleníkových plynů v domácí dopravě, budovách, zemědělství, malém průmyslu a odpadech podle nařízení o „sdílení úsilí“ a zvýšit čisté pohlcení podle nařízení o LULUCF. Vzhledem k tomu, že platnost obou nařízení vyprší v roce 2030, nebudou existovat žádné vnitrostátní klimatické cíle, pokud nebude navržena nová iniciativa. V souladu s požadavkem čl. 4 odst. 3 evropského právního rámce pro klima navrhla Komise v červenci 2025 změnu evropského právního rámce pro klima týkající se závazného cíle EU snížit do roku 2040 čisté emise skleníkových plynů nejméně o 90 % (ve srovnání s rokem 1990), na němž se spolunormotvůrci EU předběžně dohodli v prosinci 2025. Předběžně dohodnutá změna rovněž stanoví, že Komise musí přezkoumat příslušné právní předpisy Unie, aby pomohla dosáhnout cíle pro rok 2040 a cíle klimatické neutrality do roku 2050.

[Zpráva o pokroku v oblasti klimatu za rok 2025](#) ukazuje, že k dosažení cílů v oblasti klimatu do roku 2030 a dosažení klimatické neutrality do roku 2050 jsou stále zapotřebí další opatření. Zejména pokud jde o odvětví LULUCF, propad pro pohlcování uhlíku v EU se v posledním desetiletí znepokojivě rychle snižuje a řada členských států není na dobré cestě ke splnění svých vnitrostátních cílů čistého pohlcování uhlíku do roku 2030. Bez vnitrostátních cílů v oblasti klimatu pro období po roce 2030 budou mít členské státy méně pobídek k přijetí opatření potřebných ke snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení jejich pohlcování potřebným tempem, aby bylo do roku 2050 dosaženo klimatické neutrality.

Základ pro opatření na úrovni EU (právní základ a kontrola subsidiarity)

Právní základ

Právním základem této iniciativy je čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

Praktická potřeba opatření na úrovni EU

Změna klimatu je přeshraničním problémem. Koordinovaná opatření EU proto mohou účinně doplnit a posílit opatření na vnitrostátní a místní úrovni. Koordinace na úrovni EU zlepšuje opatření v oblasti klimatu a opatření na úrovni EU je odůvodněno na základě subsidiarity v souladu s článkem 191 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). EU od roku 1992 pracuje na vývoji společných řešení a prosazuje celosvětovou shodu v oblasti boje proti změně klimatu. Opatření na úrovni EU jsou proto nezbytná a koordinované politiky EU mají mnohem větší šanci vést ke skutečné transformaci, zejména vzhledem ke globální povaze tohoto problému.

B. Cíle a zvažovaná opatření

Cílem této iniciativy je přezkoumat rámec politiky EU v oblasti klimatu, aby bylo možné realizovat další vnitrostátní investice a politiky potřebné k dosažení předběžně dohodnutého cíle EU v oblasti klimatu do roku 2040 a cíle klimatické neutrality do roku 2050. V rámci této iniciativy bude posouzena úloha vnitrostátních cílů v oblasti klimatu po roce 2030, včetně jejich rozsahu, koncepce, přidělování a správy, a způsob, jakým budou doplňovat stávající tržní nástroje. Patří mezi ně dva systémy EU pro obchodování s emisemi a regulační nástroje EU, jako je nařízení o F-plynech a emisní normy CO₂ pro lehká a těžká nákladní vozidla. Rovněž se bude zabývat vývojem rámců pro obnovitelné zdroje energie a energetickou účinností pro desetiletí po roce 2030. Toto posouzení zohlední nákladovou efektivnost a solidaritu, přičemž se přihledne k různým vnitrostátním podmínkám a specifikům, včetně ostrovů a nejbližších regionů. Zohlední také zvýšenou flexibilitu v rámci jednotlivých odvětví a nástrojů a mezi nimi, aby podpořil dosažení cílů jednoduchým a nákladově efektivním způsobem. Kromě toho bude posouzen reálný příspěvek pohlcování uhlíku k celkovému úsilí o snížení emisí a specifické charakteristiky odvětví LULUCF, včetně odolnosti a

ochrany přírody. Iniciativa rovněž posoudí, jak mohou vnitrostátní cíle v oblasti klimatu motivovat veřejné výdaje na vnitrostátní úrovni a navrhovaný dlouhodobý rozpočet EU na období 2028–2034.

Tato iniciativa posoudí potřebu možných podpůrných opatření EU, včetně dobrovolných tržních přístupů, na podporu nákladově efektivního dosažení vnitrostátních cílů, zejména v odvětvích zemědělství a lesnictví, kde v současné době existuje méně pobídek pro opatření v oblasti klimatu. Budou posouzeny případné změny nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství. Zaměří se na to, jak mohou lepší pravidla plánování, monitorování a podávání zpráv pro zemědělsko-potravinářské a lesnické hodnotové řetězce, včetně výrobků z vytěženého dřeva, zvýšit environmentální udržitelnost, odolnost a konkurenceschopnost, snížit administrativní náklady a podpořit konkurenceschopnou a udržitelnou oběhovou bioekonomiku. Bude rovněž posouzeno možné zahrnutí snižování emisí z hospodářských zvířat do oblasti působnosti nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství.

C. Pravděpodobné dopady

Stanovení vnitrostátních cílů v oblasti klimatu pro období po roce 2030 bude motivovat členské státy k provádění dalších investic a politik s cílem snížit emise skleníkových plynů a zvýšit jejich pohlcování, což podpoří opatření v oblasti klimatu na úrovni EU a vyvolá pozitivní dopady pro životní prostředí.

Další vnitrostátní politiky pro odvětví, na něž se vztahují vnitrostátní cíle, mohou znamenat úsilí o vybudování nebo zlepšení infrastruktury, zejména elektrických a vodíkových sítí a sítí CO₂, nebo ovlivnit způsoby využívání půdy. Tyto dopady lze zmírnit koordinovanějším a soudržnějším územním plánováním a politikou v oblasti energetiky a klimatu, včetně začlenění řešení založených na přírodě, která přinášejí výhody jak pro klima, tak pro biologickou rozmanitost. Očekává se také, že vnitrostátní cíle povedou ke zvýšení investic do dekarbonizace hospodářství. Další politiky zaměřené na snižování emisí skleníkových plynů přinášejí další výhody, jako je nižší znečištění ovzduší, nižší dopravní zácpy ve městech, lepší budovy a ekologičtější města. To vše by vedlo k lepším životním podmínkám.

Posouzení dopadů se bude zabývat sociálními dopady a tím, jak podpořit opatření na podporu veřejnosti, včetně zranitelných domácností, a zároveň prozkoumá synergie se sociálním klimatickým fondem. Posouzení dopadů zohlední, že rozpočet EU může podpořit spravedlivou transformaci k cílům EU do roku 2040 a 2050, která směřuje k sociálně spravedlivé transformaci na klimatickou neutralitu.

D. Nástroje zlepšování právní úpravy

Posouzení dopadů

V rámci přípravy této iniciativy bude provedeno podpůrné posouzení dopadů. Zahájení procesu posuzování dopadů je plánováno na 1. čtvrtletí roku 2026. Zváží hospodářské, sociální a environmentální dopady různých možností vnitrostátních cílů pro rok 2040 a způsob, jakým doplňují příslušné cíle a opatření EU a související podpůrná opatření EU, včetně dobrovolných tržních přístupů pro zemědělské a lesnické dodavatelské řetězce v souladu s nařízením o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství. Posouzení dopadů bude vycházet ze zkušeností získaných při provádění nařízení o „sdílení úsilí“ a nařízení o LULUCF, včetně hodnocení posledně jmenovaného nařízení, a z probíhajícího provádění nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství.

Konzultační strategie

Komise shromáždí názory klíčových zúčastněných stran prostřednictvím 12týdenní otevřené veřejné konzultace, která bude zahájena v 1. čtvrtletí 2026, a uspořádá technické semináře ke klíčovým tematickým oblastem. Tyto názory budou zahrnuty do posouzení dopadů vnitrostátních cílů a flexibility pro období po roce 2030.

- Veřejná konzultace bude mít podobu online dotazníku, k němuž budou moci respondenti připojit stanoviska.
- Veřejná konzultace bude přístupná na portálu „Podělte se o svůj názor“ (ústřední portál Komise pro veřejné konzultace online) a na internetových stránkách GR CLIMA.
- Budou zohledněny i jiné dokumenty zúčastněných stran předložené prostřednictvím portálu „Podělte se o svůj názor“, tedy nejen stanoviska, ale např. i politické dokumenty nebo plány.
- Veřejná konzultace bude probíhat ve všech 24 úředních jazycích EU.

Do osmi týdnů od ukončení veřejné konzultace bude na internetu zveřejněna věcná souhrnná zpráva. Souhrnná zpráva shrnující výsledky všech konzultačních činností bude tvořit přílohu posouzení dopadů.

V souladu s politikou Evropské komise „zlepšování právní úpravy“, jejímž cílem je rozvíjet iniciativy založené na nejlepších dostupných znalostech, vyzýváme vědecké výzkumné pracovníky, akademické organizace, odborné společnosti a vědecká sdružení s odbornými znalostmi v oblasti analýzy strategií zmírňování dopadů změny klimatu

a dopadů klimatu, aby předložili relevantní publikovaný a předem připravený vědecký výzkum, analýzy a údaje. Vítány jsou zejména příspěvky sdružující současný stav znalostí v příslušných oblastech.

Proč se konzultace koná?

Cílem této konzultace je konzultovat zúčastněné strany a širokou veřejnost o tom, jak mohou vnitrostátní cíle a úsilí spolu s větší flexibilitou a podpůrnými opatřeními EU podpořit požadované snížení emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování, aby se podpořilo dosažení klimatického cíle EU pro rok 2040. Konzultace přispěje k transparentnosti a odpovědnosti procesu posouzení dopadů.

Tato iniciativa souvisí s dalšími dvěma probíhajícími souvisejícími iniciativami, které Komise rovněž veřejně konzultuje: i) posouzením úlohy mezinárodních kreditů pro dosažení cíle pro rok 2040, jak je uvedeno v předběžně dohodnuté změně evropského právního rámce pro klima, a ii) revizí nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, které zahrnuje povinnosti podávání zpráv, monitorování a plánování související s touto iniciativou. Vzhledem k úzké provázanosti těchto tří iniciativ mohou být některé části v pozdější fázi přesunuty mezi iniciativami.

Cílová skupina

Veřejná konzultace je zaměřena na širokou veřejnost a na zúčastněné strany, kterých se stanovení vnitrostátních cílů v oblasti klimatu může bezprostředněji dotýkat. Patří mezi ně národní, regionální a místní vlády, finanční instituce, průmysl, obchodní sdružení, odbory, spotřebitelské a profesní organizace, nevládní organizace a akademická obec.